

Zorg voor ons landschap
DAT DOEN WE SAMEN

Eindrapportage Jaarplan Streekbeheer Meppel 2021

Investeren in bewoners- en vrijwilligersnetwerk

Gebiedsplannen, Stimuleringsregeling en Regeling Agrarisch

Landschapsbeheer

2021 was het tweede jaar waarin het netwerk werd geconfronteerd met de Corona crisis. Toch waren de meeste groepen weer actief en zijn er weer redelijk wat werkzaamheden uitgevoerd. Dit verschilde erg per groep. Het team Streekbeheer van Landschapsbeheer Drenthe heeft de meeste groepen, op een deel van de scholen na, weer kunnen ondersteunen en faciliteren. In deze eindrapportage de uiteindelijke resultaten.

In 2021 is het vrijwilligers- en bewonersnetwerk met 37 groepen iets toegenomen, waarvan 6 groepen onder Groen stadsbeheer vallen. Daarnaast zijn 10 boeren actief in het onderhouden van een groot aantal landschapselementen in het kader van de Regeling Agrarisch landschapsbeheer (RAL), is het aantal deelnemers aan de Stimuleringsregeling Landschap en Biodiversiteit opgelopen naar ruim 70 en is breed draagvlak voor het overlegorgaan kerngroep. In Broekhuizen wordt gewerkt met een gebiedsplan.

Een belangrijk onderdeel van Streekbeheer is een uitgebreid faciliteringspakket. Deze bestaat uit een ondersteuningsbudget voor plant- en zaaigoed, nestkasten ed., een uitleen mogelijkheid voor gereedschap, onkostenvergoeding voor het gebruik gemotoriseerd gereedschap, regeling voor boerenverenigingen (RAL), de Stimuleringsregeling Landschap en Biodiversiteit voor groepen grond- en erfeigenaren, de maaicarrousel en een cursus- en trainingsprogramma. Dit faciliteringspakket moet bewoners en vrijwilligers stimuleren het landschap van Meppel op een kwalitatief goede wijze en duurzaam te onderhouden en in te richten met een zo groot mogelijk betrokkenheid en draagvlak.

Inzaaien bloemrijke strook in boomgaard familie Thijn door Landschapsbrigade Meppel

Resultaten 2021:

Voor de prestatie van 2021 is in het jaarplan aangegeven dat 25 groepen worden ondersteund, exclusief Groen Stadsbeheer. Eind 2021 bestond het netwerk uit 31 groepen, waaronder 8 bewonersgroepen, 11 vrijwilligersgroepen, 10 scholen en 2 zorgboerderijen. Van de 31 groepen zijn er 26 actief geweest in 2021. Vooral een aantal scholen was niet actief i.v.m. Corona. Daarnaast is er nog in het kader van het project "Boerenlandvogels" 1 groep actief met het beschermen van weide- en akkervogels. Het aantal groepen die vallen onder Groen stadsbeheer zijn met 6 groepen gelijk gebleven.

In totaal zijn er in 2021 447 vrijwilligers actief geweest in het landschap en hebben in totaal ongeveer 7200 uur gewerkt. In vergelijking met 2020 zijn de aantallen actieve vrijwilligers toegenomen en de aantal uren zeer sterk gestegen. Vooral de brigades en de vogelwerkgroep Vliegvlug hebben aan de sterke groei bijgedragen.

In het kader van weidevogelbescherming waren er 8 vrijwilligers actief en hebben zich in totaal 480 uur ingezet. Voor de resultaten m.b.t. de hoeveelheid landschapselementen waaraan gewerkt is door het netwerk zie bijlage 1.

Activiteiten netwerk Meppel:

1. Vogelwerkgroep Vliegvlug: Naast weidevogelbeheer ondersteuning allerlei activiteiten m.b.t. tot vogels. De groep heeft ook een landschapsploeg die actief is met bos en singelbeheer o.a. in Broekhuizen.
2. Bewonersgroep Broekhuizen: Groep is in 2021 in kleine samenstelling bij elkaar gekomen en hebben o.a. gezamenlijk het gebiedsplan geactualiseerd en wensen voor de toekomst geformuleerd. In 2021 vooral ingezet werving voor de Stimuleringsregeling landschap en Biodiversiteit. Dit heeft enkele aanmeldingen in en rond het gebied opgeleverd voor inrichtingsplannen mbt het erf en aanliggende percelen. De groep bestaat uit 3 personen. Helaas zijn er in 2021 geen nieuwe leden bijgekomen. De boeren in de werkgroep zijn het aanspreekpunt voor de Regeling Agrarisch Landschapsbeheer (RAL).
3. Zorgboerderij De Broeklander: Zijn actief geweest het opslag verwijderen rondom een poel en het handmatig schonen.
4. Zorgboerderij Erf van Van Boeien: Onderhoud van een bosperceel in Broekhuizen en maken van nestkasten en insectenhôtels.
5. VMBO Groen Meppel: Actief in het park Hesselingen o.a. met het ophangen en controleren van nestkasten.

6. Mackayschool Meppel: niet actief in 2021 i.v.m. Corona
7. OBS Commissaris Gaarlandt: Ondersteuning planvorming. Starten in 2022 met vergroening schoolplein.
8. Scouting Meppel: actief op de natuurwerk in het Ringpark met oa knotten en dunnen singel
9. Toermalijnschool: niet actief 2021
10. Groengroep Schiphorst Meppel: Een groep die actief is met onderhoud van wandelpaden in de omgeving van het dorp De Wijk in de gemeente De Wolden.
11. Groep "De houthakkers van Broekhuizen": niet actief in 2021
12. CSG Dingstede: Actief met het maken van een inrichtingsplan voor Engelgaarde. Opdracht vanuit Technasium. In samenwerking met Stichting Egelgaarde.
13. Stad & Esch Lyceum: Actief met monitoren van en nestkasten en onderhoud schoolplein.
14. Landschapsbrigade Meppel: Actief in 2021 met o.a. onderhoudswerkzaamheden op het terrein Engelgaarde, de familie Mous en inzaaien bloemrijke randen, onderhouden rietland en natuurvriendelijke oevers, knotten wilgen, houtsingels en bomenrijen.

Landschapsbrigade actief op terrein Engelgaarde

15. Fruitboombrigade Meppel: Het snoeien ruim 280 fruitbomen met name in Nijeveen en omgeving.
16. IBBO Chalcedoon: niet actief in 2021 i.v.m. Corona
17. Vrijwilligersgroep Engelgaarde: allerlei onderhoudsactiviteiten in het park Engelgaarde: onderhoud wandelpaden, bos, houtsingel, knobomen, rietland en poelen.
18. Bewonersgroep Stimuleringsregeling Meppel: 29 van de ruim 70 leden van de groep zijn in 2021 met name in Nijeveen en Schiphorst actief geweest met het aanleggen en onderhouden van landschapselementen op het erf en daarbuiten.
Gezamenlijk is compost en zijn houtsnippers verdeeld en takhout afgevoerd. In verband met Corona is het plantgoed in 2021 niet centraal maar per adres afgeleverd.
19. Groep van der Woudenpark: Uitvoeren onderhoud en voorbereiding inrichtingswerkzaamheden in van der Woudenpark.

20. De Calvijnsschool: Onderhouden van groen schoolterrein en nestkasten.
21. Groep De Hospice: geadviseerd
22. Bewonersgroep Kolderveen: Onderhoud fruitbomen, insectenhotel en bloemrijke Bermen

Maken insectenhotel tijdens NLDoet bewonersgroep Kolderveen

23. Imkervereniging Meppel: Ondersteuning bij activiteiten ter behoud van de bij.
24. MBO Terra Meppel: Actief met plaatsen, schoonmaken en monitoren van 60 nestkasten terrein familie Mous.
25. Dorpsbelangen Nijeveen: centraal aanspreekpunt Nijeveen e.o. i.v.m. Stimuleringsregeling, RAL en van der Wouden Park.
26. Natuurwerkgroep De Reest: Onderhouden van o.a. twee ijsvogelwandjes
27. Werkgroep De Wilde Narcis: Actief met het in beeld brengen van standplaatsen van de wilde narcis, beschermen van de groeiplaatsen en opbouwen van een bollenbank, met name in Nijeveen en omgeving.
28. KC De IJsvogel: Onderhouden van het groene schoolplein.
29. Buurtvereniging Gorthoek Kolderveense Bovenboer: Opstellen van een plan voor herstel van fruitbomenrij aan de Gorthoek en aanleg Kolderveense Bovenboer.
30. Groep De Ruyse Nijeveen: actief met groen in de wijk De Ryge
31. IVN groep "Natuur is 'n Feestje: Actief met ophangen nestkasten (terrein Mous) en organiseren van jeugdactiviteiten.

Groen Stadsbeheer

1. Bewonersgroep Berggierslanden: Onderhoudswerkzaamheden bestaande uit snoeien van meerdere fruitbomen en planten van fruitbomen.
2. Bewonersgroep De Kluft: actief met onderhoud groenstrook, insectenhotel en planten van een beukenhaag.
3. Bewonersgroep Permacultuur: Actief met permacultuurtuin in het Noorderpark en een voedselbos met meerdere fruitbomen, bomenrij, knotbomen en bloemweide.
4. Groep Nieuweveense Landen: Onderhoud struweel, knotbomenrij, hagen en boomgaard en planvorming aanleg van een bosperceel.
5. Wijkplatform Oosterboer Ezinge: Onderhoud boomgaard, houtsingel, bloemrijk grasland, broeihoop en insectenhotel.
6. Bewonersgroep Ringpark Meppel: Onderhoud bijen en vlinderparadijs Ringpark

Bewonersgroep de Kluft

Regeling Agrarisch landschapsbeheer

Een onderdeel van Streekbeheer is de Regeling Agrarisch Landschapsbeheer. In totaal hebben zich 10 boeren aangesloten. Daarnaast heeft één boer uit Nijeveen heeft een werkplan ontvangen maar zich nog niet aangesloten bij de overeenkomst. Een boer heeft in 2021 een aanvulling gekregen op de overeenkomst en een deel overgesloten naar de regeling ANLb.

In totaal zijn de boeren jaarlijks actief met het onderhouden van 7510 meter houtwallen en singels, 1415 meter hakhoutsingels, 1 poel, 1375 meter bomenrijen, 73 vrijstaande bomen(groepen), 0,77 ha bos, 3250 meter botanisch waardevol hooilandrand en 1025 meter insectenrijk graslandrand. In totaal is een jaarlijks bedrag van ca. €. 18.062,- vastgelegd.

Natuurwerkdag 2021

*. Tijden de Natuurwerkdag in zijn op 4 locaties activiteiten uitgevoerd. In het Noorderpark 8 deelnemers, Engelgaarde 8 deelnemers, in het Ringpark 14 deelnemers en de Scouting Meppel was met een groep van 56 deelnemers actief. In totaal deden er 86 vrijwilligers mee aan de Natuurwerkdag waarvan 6 kinderen. Zij waren in totaal ruim 350 uur actief met groen in en om de stad!

Deelname cursussen:

- *. Snoeicursus snoeien fruitbomen: 6 deelnemers
- *. Cursus werken op hoogte/ladderkeuring: 2 deelnemers uit Meppel
- *. Cursus werken met de motorzaag 2021: een deelnemer basiscursus bosmaaier en een deelnemer voor de opfriscursus motorkettingzaag (wettelijke verplichting i.v.m. geldigheid certificaat)

In totaal zijn er vier gecertificeerde motorzagers in Meppel actief. Zij maken onderdeel uit van de Landschapsbrigade Meppel en de groep Vrijwilligers Engelgaarde. Daarnaast zijn er een gecertificeerde bosmaaiers actief.

Voor 2021 groepen heeft zich één vrijwilliger gemeld voor de cursus werken met de motorzaag. Deze schuift door naar 2022 (inclusief het hiervoor gereserveerde budget).

Gereedschapsbeheer 2021

Alle groepen die opgenomen zijn in de prestatieafspraken of meedoen aan de Natuurwerkdag kunnen gebruik maken van het gereedschap depot van landschapsbeheer Drenthe. Van de 31 groepen maken 17 groepen gebruik van ons gereedschap depot en een deel daarvan heeft een eigen depot.

Voor het gebruik van gemotoriseerd gereedschap biedt Landschapsbeheer Drenthe een onkostenvergoeding voor brandstofkosten en eventueel huur. Gemotoriseerd gereedschap maakt geen onderdeel uit van het gereedschap depot.

Jaarlijks organiseert Landschapsbeheer Drenthe in samenwerking met AOC Terra een cursus "Werken met de motorzaag" en eens in de twee/drie jaar een cursus "Werken met de bosmaaier". Deelnemers ontvangen na afronding een officieel certificaat en lenen veiligheidskleding. Zo kan men met o.a. kennis van veiligheidsvoorschriften (ARBO) in het landschap aan de slag.

Ondersteuningsbudget Streekbeheer

In 2021 hebben een groot aantal groepen gebruik gemaakt van het Ondersteuningsbudget. Er is plant- en zaaigoed geleverd en nestkasten en een insectenhotel besteld. In totaal hebben 9 groepen gebruik gemaakt van dit budget.

Stimuleringsregeling Landschap en Biodiversiteit

De bewonersgroep Nijeveen is in 2021 uitgebreid met 15 leden, waarmee het totaal aantal leden van de groep is gegroeid naar 74! Alle nieuwe leden en 14 bestaande leden hebben in 2021 een (aanvullend) inrichtingsplan ontvangen en grote hoeveelheid plantgoed en wat zaaigoed. Het betrof hier vooral erfeigenaren en boeren die het erf wilden inrichten passend bij de omgeving en ter verbetering van de biodiversiteit. De deelnemers zijn niet alleen actief in Nijeveen, maar ook in de omheen liggende dorpen als Kolderveen, Nijeveense en Kolderveense Bovenboer en Gorthoek. Ook in de omgeving van Schiphorst en Broekhuizen sluiten steeds meer grondeigenaren aan (zie kaartjes bijlage 2).

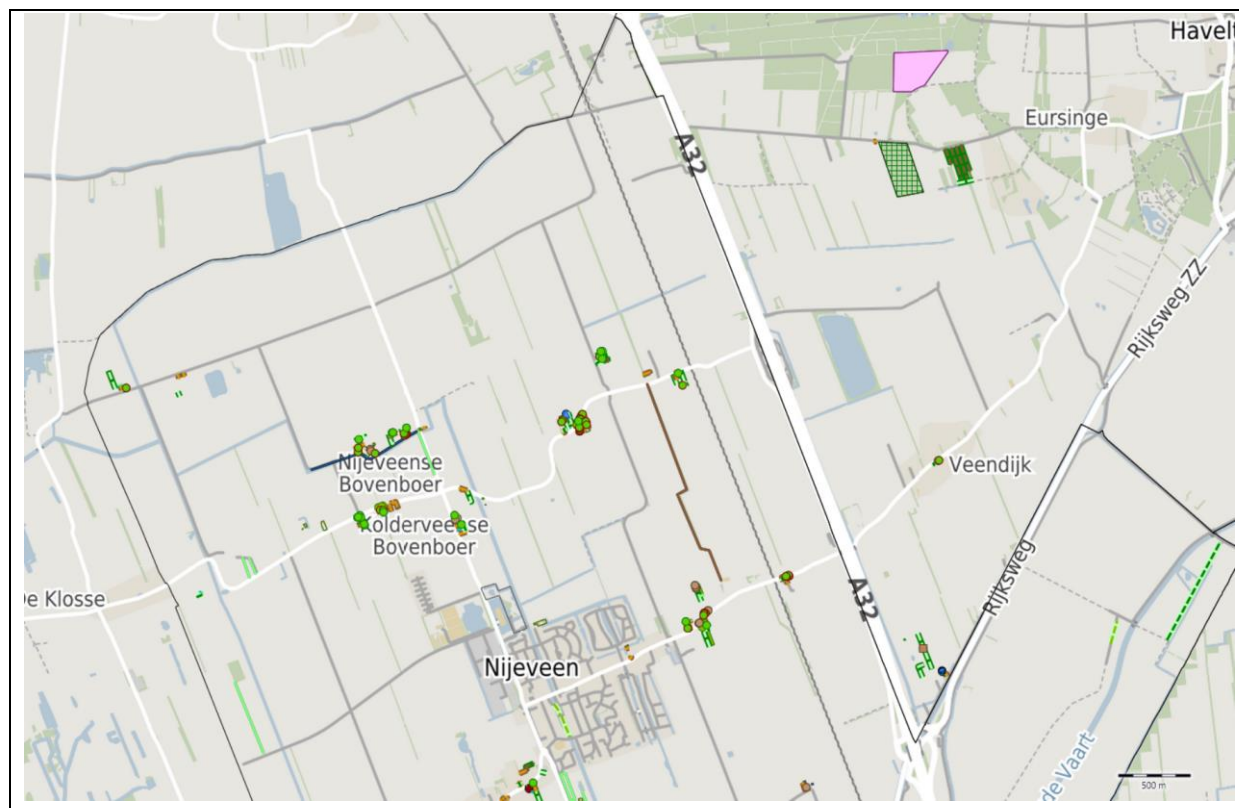
Bijlage 1: Overzicht vrijwilligersnetwerk Meppel & RAL Meppel

		eenheid	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
1	Aantal groepen, excl Groen Stadsbeheer		5	12	16	20	23	25	27	28	31
	<i>Groen stadsbeheer</i>					3	7	7	5	6	6
	<i>boerenlandvogelgroepen</i>		1	1	1	1	1	1	1	1	1
2	Aantal vrijwilligers		89	204	149	200	232	607	427	314	447
	<i>boerenlandvogelvrijwilligers</i>			9	9	5	7	5	5	40	8
3	Aantal vrijwilligersuren		545	1028	1078	1847	2765	3773	4312	4278	7241
	<i>boerenlandvogelvrijwilligersuren</i>			525	500	500	524	500	3000	3200	480
4	Activiteiten										
a	Wandel en fietspaden	meter		0	350	1450	1120	470	1580	1580	2410
b	bospercelen (ha.)	ha		1,85	3,3	4,3	6,17	5,1	10,23	21,26	20,00
c	Houtwallen, -singels, bomenrijen, hagen, lanen	meter		650	750	1300	1100	2275	945	941	4408
d	Bomen	stuks		0	0	0	348	250	0	0	0
e	natuurterreinen	ha		0,5	1,3	2,4	3	5,6	4,58	2,52	2,91
f	natuurranden: bermen en oevers	meter		0	200	266	1330	525	770	770	771
g	knotbomen	stuks		27	0	9	25	20	0	17	12
h	fruitbomen	stuks		14	15	29	34	117	47	52	435
i	poelen, vennen en overige waterelementen	stuks		0	3	3	4	3	0	1	6
j	sloten, wijken ed.	meter		0	50	300	0	0	0	0	0
k	nestkasten, insectenhôtels ed.	stuks								83	138
l	schoolterreinen	stuks							2	2	2

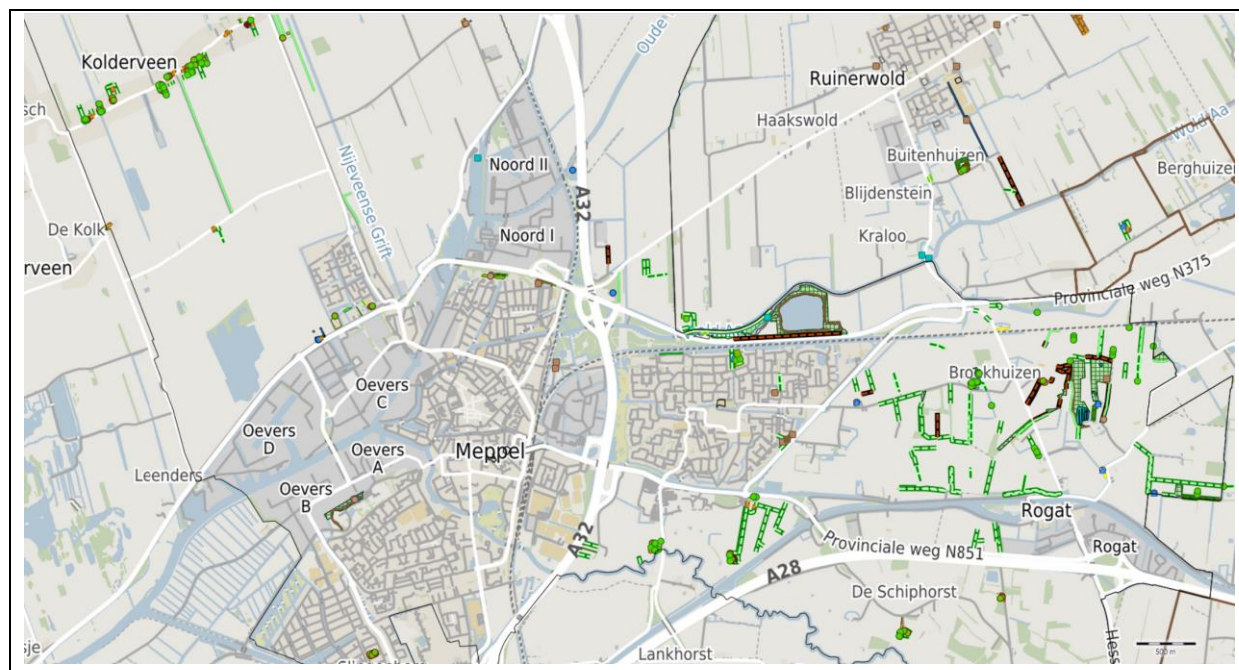
Regeling agrarisch Landschapsbeheer

		eenheid	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
1	Aantal overeenkomsten		0	1	1	1	1	1	1	1	1
2	Aantal deelnemende boeren		0	7	7	7	9	8	9	10	10
3	Activiteiten										
a	poel en klein historisch waterelement	stuks		1	1	1	1	1			
b	houtwal en singel	meter		5375	5375	5375	7765	6915	7510	8105	7845
c	elzenhakhoutsingels	meter		1355	1355	1355	1555	1555	1555	1555	1415
d	bos en bossingels	ha		0,58	0,58	0,58	0,77	0,77	0,77	0,77	0,77
e	bomenrijen	meter		6905	6905	6905	1065	935	1375	1375	1375
f	bomen	stuks		77	77	77	18	18	21	77	73
g	hagen	meter		0	0	0	0	0	0	0	0
h	Bloemrijk hooilandrand	meter		0	0	0	0	0	1200	2350	3250
i	Insectenrijke graslandranden	meter		0	0	0	630	1025	1025	1025	850

Bijlage 2: Overzichtskaart landschapselementen en terreinen in beheer vrijwilligers- en bewonersnetwerk Meppel (stand juni 2022)

Meppel noord

Meppel zuid